

Nr 248.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs-
pension åt föreståndarinnan för den med drottning
Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda
med komplicerat lyte fru Elisabeth Anrep-Nordin;
given Stockholms slott den 25 februari 1921.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag
av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, före-
slå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riks-
dagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts,
Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
Enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

B. J:son Bergqvist.

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 25 februari 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve
WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM,
BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Bergqvist anförde:

Tilläggs-
pension åt
föreståndar-
innan för
den med
drottning
Sofias stiftelse
förenade
vårdanstalten
för blinda
med kom-
plicerat lyte
fru Elisabeth
Anrep-
Nordin.

På Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgav 1916 års riksdag, att beträffande delaktighetsbeloppet i dövstumläraernas pensionsanstalt för föreståndarinnan vid skolhemmet i Vänersborg för blinda dövstamma Elisabeth Anrep-Nordin finge, under i övrigt föreskrivna villkor, gälla vad i sådant avseende vore stadgat för kvinnlig föreståndare vid dövstumskola. Till följd härav utgör nämnda delaktighetsbelopp enligt reglementet den 8 oktober 1915 (nr 466) för dövstumläraernas pensionsanstalt 3,000 kronor. Därmed följer rätt för fru Nordin till hel pension å 2,250 kronor årligen vid uppnådda 60 levnads- och 30 tjänstår. Enligt samma reglemente är emellertid tjänstinnehavare skyldig att avgå från tjänsten, så snart rätt till hel pension förefinnes, vederbörande skolstyrelse likväl obetaget att medgiva tjänstinnehavaren tillstånd att även därefter kvarstå i tjänsten, dock ej längre än till fyllda 65 levnadsår. Enligt vad skolöverstyrelsen meddelat, uppnår fru Nordin den 21 april 1921 en levnadsålder av 64 år.

I en förut denna dag till riksdagen avlåten proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna ordinarie stat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, dels föreskriva, att i fråga om skyldighet för befattningshavare vid anstalten att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall för anstaltens ordinarie befattningshavare gälla vad i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension eller eljest är vid tiden för de nya lönestaternas ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat, dock att såsom pensionsunderlag för rektor skola gälla de belopp, som finnas angivna i anm. 2 till utgiftsstaten för anstalten, dels ock förklara, att föreståndarinnan för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för nyssnämnda blinda fru Elisabeth Anrep-Nordin må, därest så provas lämpligt, utan hinder därav att hon redan överskridit den i lagen om civila tjänstinnehavares rätt till pension stadgade pensionsålder, kunna förordnas såsom rektor vid anstalten, dock högst intill utgången av år 1922.

Förenämnda pensionsunderlag för kvinnlig rektor har uti anm. 2 till statförslaget satts till 4,000 kronor.

Förslag till omförmälda stat har av fru Nordin avgivits till skolöverstyrelsen, därvid hon i fråga om egna pensionsförmåner anhållit, att henne måtte beviljas rätt att kvarstå i dövstumläraernas pensions-

anstalt med nuvarande delaktighetsbelopp, 3,000 kronor, ävensom att rätt till fyllnadspension måtte beredas henne till så stort belopp, att hennes pensionsförmåner tillsammans komme att svara mot det pensionsbelopp hon skulle åtnjutit, därest hon varit i statstjänst under den tid hon förestått den enskilda anstalten.

Härom har skolöverstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t angående förberörda stat uttalat sig på följande sätt:

Särskild uppmärksamhet påkallar sättet för pensioneringen av den nuvarande föreståndarinnan för den vid drottning Sofias stiftelse knutna anstalten, fru Elisabeth Anrep-Nordin. Genom fru Nordins vidsynta initiativ har hela den här ifrågavarande vårdverksamheten tillkommit, och hon har alltifrån dess begynnelse innehaft ledningen av densamma. Grunden lades genom det år 1886 upprättade s. k. skolhemmet i Skara för blinda dövstumma, vilket genom beslut av samma års riksdag kom i åtnjutande av statsbidrag. Under år 1892 överflyttades verksamheten till Vänersborg, dit den alltsedan dess varit förlagd. Fru Nordin har alltså med 1921 års utgång omhändertagit statsunderstödd verksamhet å nu förvarande område under en tid av 34 år.

Fru Nordin har erlagt avgifter till dövstumläraernas pensionsanstalt för ett delaktighetsbelopp av 3,000 kronor, varmed följer rätt till pension vid avskedstagandet å 2,250 kronor. Som fru Nordin den 21 april 1921 uppnår 64 års ålder och sålunda överskridit den pensionsålder, som i allmänhet gäller för kvinnliga befattningshavare inom undervisningsväsendet, synes rättvisa och billighet kräva, att henne av statsmedel må beredas pension från och med månaden näst efter den, varunder hon avgår från befattningen, och detta oberoende av om hon inträder i statstjänst. Härutinnan har full enighet rätt mellan de sakkunniga, som berett frågan om statens övertagande av den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten. Pensionen synes böra fastställas till samma belopp, som kan varda stadgat för kvinnlig rektor vid nu ifrågavarande anstalt, enligt överstyrelsens ovan angivna förslag 4,000 kronor.

Överstyrelsen vill slutligen framhålla betydelsen av att möjlighet hålles öppen att åt fru Nordin kunna uppdraga att leda anstaltens verksamhet, tills överflyttningen till Lund kunnat försiggå.

Därest fru Nordin icke kan komma att övergå i statstjänst, torde frågan om hennes pensionering kunna regleras på så sätt, att henne av riksdagen tillerkännes en fyllnadspension till hennes från ovannämnda pensionsanstalt utgående pension å 2,250 kronor. Vid bifall till vad överstyrelsen nyss förordat, bör fyllnadspensionen utgå med ett belopp av 1,750 kronor. Skulle åter, såsom överstyrelsen ifrågasätter, fru Nordin komma att bli innehavare av statstjänst, torde hon böra medgivas rätt att kvarstå i dövstumläraernas pensionsanstalt och därjämte komma i åtnjutande av fyllnadspension till ovan omförmälda belopp, 1,750 kronor.

I likhet med skolöverstyrelsen finner jag med rättvisa och billighet överensstämmande att fru Anrep-Nordin, med hänsyn till

Departementschefen.

den enastående verksamhet hon under en lång följd av år utövat till gagn för det allmänna, utöver den pension från dövstumlärares pensionsinrättning, till vilken hon må vara berättigad, erhåller en årlig tilläggspension när hon avgår från sin befattning. Skolöverstyrelsen har föreslagit, att denna tilläggspension skulle bestämmas till 1,750 kronor, varigenom hela hennes sammanlagda pension skulle bliva densamma, som nu föreslagits för kvinnlig rektor vid vårdanstalten i Lund, eller 4,000 kronor. Till syftet med detta skolöverstyrelsens förslag vill jag ansluta mig. Sagda tilläggspension torde böra utgå från allmänna indragningsstaten från och med månaden näst efter den, då hon avgår från sin befattning.

Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att föreståndarinnan för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte fru Elisabeth Anrep-Nordin må, utöver den pension som må tillkomma henne från dövstumlärares pensionsanstalt, från och med månaden näst efter den, under vilken hon avgår från sin befattning i stiftelsens eller statens tjänst, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig tilläggspension till sådant belopp att pensionerna sammanlagt uppgå till 4,000 kronor för år.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Neuendorff.